2-23005083-12-2-11012023
dosar nr. 2-693/2023

H O T Ă R Â R E
În numele Legii

24 septembrie 2024 mun. Chişinău

Judecătoria Chişinău (sediul Centru)
în componența: Președintele ședinței, judecător Ciprian Valah
Grefieri: Radu Negura, Alina Vîșcu, Cătălina Musteață

examinând în ședință publică de judecată cauza civilă la acțiunea înaintată de Zaboroșciuc Nicon împotriva Companiei Aeriene „Wizz Air Hungary" Ltd (Ungaria), intervenient accesoriu Autoritatea Aeronautică Civilă, privind încasarea compensației pentru întârzierea zborului aerian,-

a c o n s t a t a t:

Pretenții revendicate

La 09.01.2023, reclamantul Zaboroșciuc Nicon a înaintat în judecată prezenta acțiune împotriva pârâtului „Wizz Air Hungary" prin care solicită a încasa de la pârât compensația în mărime 250 euro, pentru întârzierea cursei de zbor aerian nr.*****, Budapesta-Chișinău din 24.09.2022 și cheltuielile de judecată.

În fapt, reclamantul menționează că potrivit biletului de călătorie avia (e-ticket), cod confirmare*****, pârâtul s-a obligat să transporte reclamantul cu bagajele pe segmentul de zbor Budapesta-Chișinău la 24.09.2022.

Reclamantul reține că potrivit pct.5.1 din *Termenele și condițiilor de transportare a pasagerilor*, aprobate prin Convenția pentru unificarea normelor referitoare la transportul aerian internațional, semnată la Montreal la 28.05.1999, la care Republica Moldova a aderat în anul 2008 (Legea nr.254 din 05.12.2008), pasagerul trebuie să se prezinte la ghișeul de înregistrare și la poarta de îmbarcare la ora stabilita de transportator pentru a permite îndeplinirea în timp util a formalităților de plecare.

Reclamantul menționează că și-a executat obligațiile contractuale, respectiv a achitat pârâtului în avans și integral costul biletului de călătorie pentru cursa de zbor aerian Budapesta-Chișinău, numărul zborului *****, s-a prezentat în Aeroportul Internațional Budapesta în ziua decolării avionului la ora programată pentru înregistrare la avion, iar pârâtul s-a obligat să presteze corespunzător serviciile de transportare a pasagerului cu bagajele acestuia în condițiile prestabilite de părți.

Reclamantul reține că potrivit datelor din biletul electronic menționat, decolarea aeronavei Wizz Air Hungary Kft de pe Aeroportul Internațional Budapesta spre Aeroportul din Chișinău a fost programată pentru 24.09.2022, ora 13:45.

Reclamantul menționează că la 24.09.2022, ora 11:50, a primit de la pârât un mesaj telefonic SMS, prin care a fost informat că zborul nr.*****, Budapesta-

Chișinău, va fi îndeplinit conform noului orar cu decolare pentru 24.09.2022, ora 16:00.

Reclamantul reține că chiar și așa avionul Companiei Aeriene Wizz Air Hungary Kft, număr zbor *****, Budapesta-Chișinău, a decolat efectiv la 24.09.2022, ora 16:40, deci cu o întârziere de 2 ore și 55 min, caz în care conform Regulamentului aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.836 din 08.11.2012, dacă operatorul aerian anticipează o posibilă întârziere a unui zbor peste ora de plecare timp de 2 ore pasagerii primesc o compensație de 250 euro, în cazul zborurilor de 1500 km sau mai puțin, iar distanța ortodromică între aeroporturile Budapesta-Chișinău constituie 733 km.

Reclamantul reține că la 29.11.2022, pentru soluționarea amiabilă a litigiului a expediat pârâtului la adresele de e-mal (customerrelations8@customerservices-wizzair.com și info@wizzair.com) notificare privind achitarea benevolă a compensației pentru reținerea cursei de zbor aerian nr.***** ruta Budapesta-Chișinău.

Reclamantul menționează că prin scrisorile electronice din 29.11,2022, pârâtul a recepționat notificarea și a propus reclamantului să se adreseze la altă adresă electronică, ceea ce reprezintă refuzul pârâtului de a satisface pretențiile reclamantului.

Reclamantul reține că până la data depunerii prezentei acțiuni în judecată pârâtul nu a achitat compensația pentru întârzierea cursei de zbor aerian.

Reclamantul menționează că potrivit scrisorii nr.*****din 20.10.2022, Autoritatea Aeronautică Civilă l-a informat că sediul pârâtului este în Ungaria, or. Budapesta, Laurus Offices, str. Koer 2/A, clădirea B, H-1103, număr de înregistrare *****, iar la caz se aplică procedura de examinare a cauzelor civile cu element de extraneitate ce cade sub incidența Codului de procedură civilă al Republicii Moldova, deoarece punctul de sosire (aterizare) a aeronavei a avut loc pe Aeroportul Internațional Chișinău, astfel instanța competentă să judece prezenta cauză civilă este Judecătoria Chișinău.

La examinarea cauzei, reclamantul Zaboroșciuc Nicon nu s-a prezentat, dar a fost reprezentat de avocatul Cicati Sergiu care a solicitat admiterea acțiunii potrivit cererii de concretizare (f.d.62-65), din care rezultă că în final reclamantul solicită a încasa de la pârât în beneficiul reclamantului: **1**.compensația în mărime 250 euro, pentru întârzierea cursei de zbor aerian; **2**.repararea prejudiciul moral în mărime de 5000 lei; **3**.încasarea cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 11200 lei.

Pârâtul Compania Aeriană „Wizz Air Hungary" Ltd (Ungaria) a fost reprezentată de avocatul Brinișter Igor care a solicitat respingerea acțiunii ca neîntemeiată potrivit argumentelor din referință (f.d.66-73).

Intervenientul accesoriu, Autoritatea Aeronautică Civilă, citat legal cu aviz recomandat (f.d.27) nu s-a prezentat nici un reprezentant și referință nu a depus.

Aprecierea instanței

Audiind participanții prezenți la proces, examinând cauza, instanța consideră că acțiunea este întemeiată parțial având în vedere următoarele.

Referitor la pretenția din acțiune privind încasarea de la pârât în beneficiul reclamantului a compensației în mărime de 250 euro, pentru întârzierea cursei de zbor aerian nr.*****, Budapesta-Chișinău din 24.09.2022, instanța reține următoarele circumstanțe și norme aplicabile.

Circumstanțe/probe. În admiterea acțiunii reclamantul a anexat: cod confirmare zbor***** și detalii zbor din Budapesta (decolare 24.09.2022, ora 13:45) către Chișinău (aterizare 24.09.2022, ora 16:15) (f.d.9); permis de îmbarcare (f.d.10); cerere reclamant către Autoritatea Aeronautică Civilă din 05.10.2022, privind furnizarea informației despre distanța ortodromică solicitată și adresa juridică a pârâtului, inclusiv răspunsurile eliberate reclamantului (f.d.11,12,14); răspuns SRL „Avia Invest" în adresa reclamantului din 06.10.2022, privind timpul de întârziere a cursei de zbor aerian (f.d.13); corespondența dintre reclamant și pârât (f.d.15-22); hotărâri din jurisprudența națională (f.d.97-103); dovada cheltuielilor de asistență juridică (f.d.144-146).

În respingerea acțiunii pârâtul a anexat: extras din Condițiile generale de transportare pentru persoane și bagaje „Wizz Air Hungary" Ltd (Ungaria) în vigoare din 01.07.2020 (f.d.74,75); informație ACARS privind datele de deschidere și închidere a porților la cursa de zbor aerian ***** din 24.09.2022, Budapesta-Chișinău (f.d.76,77); hotărâri din jurisprudența Curții de Justiție UE (f.d.78-91); hotărâri din jurisprudența națională (f.d.153-160).

Norme aplicabile. Conform art.1411 Cod civil, (1) Prin contractul de transport, o parte (transportator) se obligă față de cealaltă parte (pasager sau expeditor) să o transporte împreună cu bagajele ei sau, respectiv, să transporte bunul la locul de destinație, iar cealaltă parte se obligă să plătească remunerația convenită. (4) Dispozițiile legale privind prestările de servicii se aplică contractului de transport în măsura în care nu contravin dispozițiilor privind contractul de transport.

Potrivit art.1417 Cod civil, (1) Contractul de transport de persoane se confirmă (se documentează) printr-un bilet (titlu de călătorie) sau alt document care dă dreptul la transport. Biletul poate fi emis în format electronic.

Conform art.1420 Cod civil, (1) Transportatorul este ținut să repare prejudiciul cauzat în urma [...] încălcării termenului de transportare [...].

Potrivit art.1 din Legea privind protecția consumatorilor, nr.105 din 13.03.2003, prin noțiunea de *consumator* se înțelege orice persoană fizică ce intenționează să comande, să procure sau care comandă, procură, folosește produse, servicii pentru necesități nelegate de activitatea de întreprinzător sau profesională.

Prin noțiunea de *agent economic* se înțelege orice persoană juridică sau fizică autorizată pentru activitate de întreprinzător, care fabrică, transportă, comercializează produse ori părți din produse, prestează servicii (execută lucrări).

Prin noțiunea de *serviciu* se înțelege activitatea alta decât cea din care rezultă produse, desfășurată în scopul satisfacerii unor necesități ale consumatorilor.

Conform art.3 din Legea nr.105 din 13.03.2003, (1) Raporturile în domeniul protecției consumatorilor se reglementează prin prezenta lege, Codul civil, alte legi şi acte normative în domeniul respectiv.

Potrivit art.6 din Legea nr.105 din 13.03.2003, orice consumator are dreptul la: a) protecția drepturilor sale de către stat; b) protecție împotriva riscului de a achiziționa un produs, un serviciu ce ar putea să-i [...] prejudicieze drepturile şi interesele legitime.

Conform art.7 din Legea nr.105 din 13.03.2003, (1) Guvernul, prin organele administrației publice centrale, stabileşte norme şi reglementări specifice pentru protecția vieții, sănătății, eredității şi securității consumatorilor în următoarele cazuri: b) [...] prestarea serviciilor.

Potrivit art.10 din Legea nr.105 din 13.03.2003, prestatorul este obligat: l) să răspundă pentru prejudiciul cauzat de serviciul prestat necorespunzător.

Conform pct.16 din *Regulamentul privind compensarea şi asistența pasagerilor în eventualitatea refuzului la îmbarcare şi anulării sau întârzieri prelungite a zborurilor*, aprobat prin Hotărârea Guvernului (HG) nr.836 din 08.11.2012, în oricare din cazurile în care un operator aerian anticipează o posibilă întârziere a unui zbor peste ora de plecare prevăzută, după cum urmează: a) timp de 2 ore, în cazul zborurilor de 1500 de kilometri sau mai puțin [...] pasagerilor li se oferă de către operatorul aerian: asistența specificată [...] din prezentul Regulament.

Potrivit pct.17 din Regulamentul aprobat prin HG nr.836 din 08.11.2012, Pasagerii trebuie să primească o compensație în conformitate cu prevederile capitolului V din prezentul Regulament.

Conform pct.18 lit.a), capitolul V din Regulamentul aprobat prin HG nr.836 din 08.11.2012, când se face trimitere la prezentul capitol, pasagerii primesc o compensație în valoare de: a) 250 euro pentru toate zborurile de 1500 kilometri sau mai puțin.

Concluziile instanței. Raportând circumstanțele reținute la normele enunțate, instanța consideră că este întemeiată pretenția din acțiune privind încasarea de la pârât în beneficiul reclamantului a compensației în mărime de 250 euro, pentru întârzierea cursei de zbor aerian nr.*****, Budapesta-Chișinău din 24.09.2022.

Instanța a ajuns la această concluzie în baza probelor din dosar ce confirmă că reclamantul a procurat bilet de călătorie de la pârât pentru cursa de zbor aerian nr.*****, Budapesta-Chișinău din 24.09.2022, ora decolării 13:45, ceea ce rezultă din datele zborului anexat la dosar (f.d.9).

Însă, instanța constată că decolarea a avut loc la ora 16:40, ceea ce rezultă din răspunsul SRL „Avia Invest” în adresa reclamantului (f.d.13), respectiv cu o întârziere de 2 ore și 55 minute, astfel reclamantul este în drept să solicite de la pârât

compensația în mărime de 250 euro, urmare întârzierii cursei de zbor aerian indicată supra.

Or, conform legislației în cazul întârzierii unui zbor timp de 2 ore peste ora de plecare prevăzută, pasagerii primesc o compensație de 250 euro, pentru zborurile de 1500 de kilometri sau mai puțin (*pct.16 lit.a), pct.18 lit.a) Regulamentul aprobat prin HG nr.836 din 08.11.2012*), iar distanța ortodromică a cursei de zbor aerian din speță (Budapesta-Chișinău) constituie 733 kilometri, reieșind din răspunsul Autorității Aeronautice Civile anexat la dosar (f.d.12).

Instanța reține că potrivit legislației raporturile juridice dintre părți (reclamantul-pasager și pârâtul-transportator) sunt guvernate la caz și de normele de drept material din Codul civil (*referitor la contractul de transport de persoane din care rezultă obligația transportării pasagerilor la destinație*), inclusiv de Legea privind protecția consumatorilor nr.105 din 13.03.2003, din care rezultă că reclamantul în speță este consumator, iar pârâtul este prestator de servicii obligat să răspundă pentru prejudiciul cauzat de serviciul prestat necorespunzător (*art.10 lit.l) Legea nr.105 din 13.03.2003*).

În speță instanța constată că pârâtul prestând reclamantului servicii că transport a admis o întârziere la cursa de zbor aerian indicată supra, caz în care legiuitorul a prevăzut răspunderea conform Regulamentului aprobat prin HG nr.836 din 08.11.2012, din care rezultă că operatorul aerian este obligat să acorde nu numai asistența necesară pasagerilor conform pct.25, 26 din Regulament, dar și plata unei compensații (la caz în mărime de 250 euro).

Astfel, pentru întârzierea cursei de zbor aerian intervine răspunderea operatorului aerian conform legislației naționale indicată supra și practicii judiciare în litigii similare, respectiv la caz pârâtul este obligat să achite reclamantului compensația prevăzută de legislație în mărime de 250 euro, având în vedere că întârzierea cursei de zbor aerian depășește 2 ore (în speță depășește cu 2 ore și 55 minute).

Prin urmare, reieșind din circumstanțele și probele reținute instanța consideră că se atestă temei de drept din prisma cadrului legal indicat supra prin care să fie admisă pretenția din acțiune privind încasarea de la pârât în beneficiul reclamantului a compensației în mărime de 250 euro, pentru întârzierea cursei de zbor aerian nr.*****, Budapesta-Chișinău din 24.09.2022.

Referitor la pretenția din acțiune privind încasarea de la pârât în beneficiul reclamantului a prejudiciului moral în mărime de 5000 lei, instanța reține următoarele.

Norme aplicabile. Conform art.6 din Legea privind protecția consumatorilor, nr.105 din 13.03.2003, orice consumator are dreptul la: c) [...] repararea prejudiciului, inclusiv moral, cauzat de [...] serviciul necorespunzător.

Potrivit art.27 din Legea nr.105 din 13.03.2003, (4) Prejudiciul moral cauzat consumatorului de către [...] prestator prin încălcarea drepturilor lui prevăzute de prezenta lege, precum şi de alte acte normative, se repară în mărimea stabilită de instanţa judecătorească. (5) Prejudiciul moral se repară indiferent de repararea prejudiciului material cauzat consumatorului.

Conform art.2036 Cod civil, (1) În cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale şi în alte cazuri prevăzute de lege, instanța de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparația prejudiciului prin plata de despăgubiri. (2) Prejudiciul moral se repară indiferent de existența şi întinderea prejudiciului patrimonial.

Potrivit art.2037 Cod civil, (1) Mărimea despăgubirii pentru prejudiciul moral se determină de către instanța de judecată în funcție de caracterul şi gravitatea prejudiciului moral cauzat persoanei vătămate, de gradul de vinovăție a autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii, şi de măsura în care această despăgubire poate aduce satisfacție echitabilă persoanei vătămate. (2) Caracterul şi gravitatea prejudiciului moral le apreciază instanța de judecată, luând în considerare circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul, restrângerea posibilităților de viață familială şi socială, precum şi statutul social al persoanei vătămate. (3) La determinarea despăgubirii, instanța de judecată va tinde să acorde o despăgubire care, pe de o parte, are o mărime comparabilă cu cea acordată în mod obişnuit în împrejurări similare şi, pe de altă parte, ia în cont particularitățile cazului.

Concluziile instanței. Raportând circumstanțele speței la normele enunțate, instanța consideră că este întemeiată parțial pretenția din acțiune privind încasarea de la pârât în beneficiul reclamantului a prejudiciului moral în mărime de 5000 lei.

Instanța a ajuns la această concluzie din motivul că pârâtul în calitate de operator aerian a prestat reclamantului consumator un serviciu de transport necorespunzător prin admiterea întârzierii cursei de zbor aerian nr.*****, Budapesta-Chişinău din 24.09.2022, cauzând reclamantului prin această întârziere un prejudiciu de ordin moral.

Or, conform legislației prejudiciul moral cauzat consumatorului de prestator prin încălcarea drepturilor prevăzute de lege se repară în mărimea stabilită de instanţa judecătorească și indiferent de repararea prejudiciului material cauzat consumatorului (*art.27 alin.(4),(5) Legea privind protecţia consumatorilor nr.105 din 13.03.2003*).

Totodată, conform legislației când persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale şi în alte cazuri prevăzute de lege, instanța are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparația prejudiciului prin plata unor despăgubiri a căror mărime se determină reieșind din caracterul şi gravitatea prejudiciului moral cauzat și circumstanțele în care prejudiciul a fost cauzat, iar la determinarea despăgubirii instanța va tinde să acorde o despăgubire care are o mărime comparabilă cu cea acordată în mod obişnuit în împrejurări similare, ținând cont și de particularitățile cazului (*art.art: 2036 alin.(1), 237 alin.(1)-(3) Cod civil*).

Din legislația aplicabilă, instanța consideră că prejudiciul moral solicitat la caz în mărime de 5000 lei, este o sumă nejustificată, reieșind din caracterul și gravitatea suferințelor morale suportate de reclamant, deoarece această sumă este în contradicție cu principiul compensării echitabile potrivit căruia despăgubirea nu trebuie să

constituie venituri nejustificate pentru persoana lezată, nici sume excesive pentru autorul daunei.

Astfel, pentru a nu știrbi din principiul satisfacției echitabile a despăgubirilor acordate, instanța consideră că repararea prejudiciului moral cu suma de 2000 lei, este echitabilă pentru reclamant, restul sumei pretinse urmează a fi respinsă ca neîntemeiată.

Prin urmare, reieșind din circumstanțele reținute instanța consideră că se atestă temei de drept din prisma cadrului legal aplicabil indicat supra prin care să fie admisă parțial pretenția din acțiune privind încasarea prejudiciul moral cauzat reclamantului și anume doar în mărime de 2000 lei, în rest mărimea sumei pretinse de reclamant cu titlu de prejudiciu moral se respinge ca neîntemeiată.

Referitor la pretenția din acțiune privind încasarea cheltuielilor de judecată cu titlu de asistență juridică în mărime de 11200 lei, instanța reține că potrivit art.96 alin.(1), (1^1) CPC, partea care a pierdut procesul compensează părții care l-a câștigat cheltuielile de asistență juridică reale, necesare și rezonabile dacă a fost reprezentată de avocat.

În speță, reclamantul este în drept să pretindă compensarea acestor cheltuieli, deoarece are câștig de cauză în partea pretențiilor admise, a fost reprezentat de avocat și a anexat probe că le-a suportat (f.d.2,144-146), însă instanța consideră că se impune compensarea parțială a cheltuielilor de asistență juridică doar în mărime de 5600 lei, din suma solicitată de 11200 lei, în rest suma pretinsă de reclamant urmează a fi respinsă din motivul că nu este reală, necesară și rezonabilă.

Instanța apreciază critic argumentele și probele pârâtului privind respingerea integrală a acțiunii, deoarece instanța constată că sunt în contradicție cu circumstanțele speței reținute de instanță conform art.121 Cod de procedură civilă.

Totodată, referitor la argumentul pârâtului că reclamantul nu este în drept să pretindă compensația pentru întârzierea cursei de zbor aerian în mărime de 250 euro, deoarece compensația poate fi pretinsă numai dacă întârzierea cursei de zbor aerian este mai mare de 3 ore, iar la caz întârzierea este mai mică de 3 ore, instanța consideră că nu este un argument întemeiat din motivul că vine în contradicție cu legislația aplicabilă speței indicată supra.

Instanța nu se expune la toate argumentele invocate în speță, dar numai asupra aspectelor decisive pentru soluționarea justă a cauzei, după cum rezultă și din jurisprudența Curții Europene (*cauza Gard Ruiz vs Spania, 21.01.1999; parag.26; cauza Moreira Fereira vs Portugalia, 11.07.2017, parag.84,98*).

Referitor la cheltuielile aferente judecării cauzei suportate de instanța de judecată, instanța reține că reclamantul este scutit de plata taxei de stat prin efectul legii în calitate de consumator (*art.85 alin.(1), lit.a) CPC*), iar pârâtul nu este scutit, respectiv urmează a încasa de la pârât în bugetul statului, conform art.98 alin.(1) CPC, taxa de stat în sumă de 251,19 lei (***151,19*** *lei, pentru pretenția patrimonială privind încasarea compensației de 250 euro, care în echivalent MDL constituie 5039,90 lei,*

*la cursul 20,1596 din data înaintării acțiunii în judecată la 09.01.2023, respectiv 3% din 5039,90 lei = 151,19 lei și **100** lei, pentru pretenția nepatrimonială privind repararea prejudiciului moral*).

Având în vedere circumstanțele reținute și normele aplicabile, instanța ajunge la concluzia că acțiunea urmează a fi admisă parțial.

În conformitate cu art.art: 236-241 Cod de procedură civilă, instanța de judecată,-

h o t ă r ă ș t e:

Acțiunea înaintată de Zaboroșciuc Nicon împotriva Companiei Aeriene ,,Wizz Air Hungary" Ltd (Ungaria), intervenient accesoriu Autoritatea Aeronautică Civilă, privind încasarea compensației pentru întârzierea zborului aerian – a admite parțial.

A încasa de la Compania Aeriană ,,Wizz Air Hungary" Ltd (Ungaria), număr de înregistrare *****, în beneficiul lui Zaboroșciuc Nicon născut la *****, IDNP *****, compensația în mărime de 250 (două sute cincizeci) euro, în monedă națională la cursul oficial din ziua executării prezentei hotărâri, pentru întârzierea cursei de zbor aerian nr.*****, Budapesta-Chișinău din 24 septembrie 2022, prejudiciul moral 2000 (două mii) lei și cheltuielile de judecată privind asistența juridică 5600 (cinci mii șase sute) lei.

În rest, a respinge acțiunea ca neîntemeiată.

A încasa de la Compania Aeriană ,,Wizz Air Hungary" Ltd (Ungaria), număr de înregistrare *****, în bugetul statului taxa de stat în mărime de 251,19 (două sute cincizeci și unu, 19) lei, de care reclamantul este scutit prin efectul legii.

Hotărârea cu drept de apel la Curtea de Apel Chișinău în termen de 30 zile de la pronunțare prin intermediul Judecătoriei Chișinău (sediul Centru).

Președintele ședinței, judecător Ciprian Valah